

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Saturday, 26th November 1966.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at Thirty Minutes past Eight of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI B. VAIKUNTA BALIGA, B.A., B.L.) in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given).

Grant of Land for Cultivation.

*Q.—55. SRI S. KARIAPPA (Kanakapura).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

the districtwise grant of land for cultivation as a measure of stepping up production in the State, during the Third Plan period ?

A.—SRI M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

Vide statement appended.

STATEMENT

Showing the extent of land granted Districtwise during III Plan period.

Sl. No.	Name of District	Extent Acres Guntas
1	Bangalore (Urban)	506 09½
2	Bangalore (Rural)	12,118 07
3	Tumkur	29,614 13
4	Kolar	27,941 01
5	Chitradurga	19,913 38
6	Shimoga	34,521 00
7	Mandya	27,552 20
8	Mysore	71,187 01½
9	Coorg	2,208 00
10	South Kanara	22,369 00
11	Hassan	52,327 17
12	Chikmagalur	26,901 26
13	Bellary	11,035 17
14	Raichur	7,616 15
15	Gulbarga	587 00
16	Bidar	10,438 05
17	Dharwar	718 00
18	Bijapur	2,367 13
19	Belgaum	1,884 21}
20	North Kanara	8,515 02}

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ 4 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಈ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಆಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಕವಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆಲ್ಲಾ ನುಮಾರು 3 ಲಕ್ಷ 73 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ರೈತರು ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯೇ ಉತ್ತು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರಾಸರಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 8 ಫಲಿದಂತೆ ಅಷ್ಟು ಎಕರೆಗೂ ಎಷ್ಟು ಫಲ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಅದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಡವರಿಗೆ ಗೋಮಾಳವನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಬತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿ ತರಿ ಎಷ್ಟು ಬುಟ್ಟಿ ಎಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಆ ಡೀಟಿಲ್ಸ್ ಈಗ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಮಾದಯ್ಯ ಗೌಡ.—ಈ ಜಮೀನನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ರ‍್ಯಾಂಡ್‌ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಜಮೀನನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಇಷ್ಟು ಎಕರೆಯವರೆಗೂ ಕೊಡಬಹುದು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಇಷ್ಟು ಎಕರೆ ಕೊಡಬಹುದು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ಇಷ್ಟು ಎಕರೆ ಕೊಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರು ಇಷ್ಟು ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಇಷ್ಟು ಎಕರೆಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ರ‍್ಯಾಂಡ್‌ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರಾಗಲೀ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಥವಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ, ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಜನಗಳು ಆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿ ಅಪೀಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ಗೋಮಾಳದ ಜಮೀನನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ತಮ್ಮಂಥವರು ಹೇಳಿದರೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚವಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಅಮೃತಮಹರ್ ಕಾವಲನ್ನು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಅಮೃತಮಹರ್ ಕಾವಲು ಒಟ್ಟು 2½ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಇತ್ತು. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಉಳಿದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ, 3 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಫಾರಮ್‌ಗಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಾನನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಟ್ಟಣದ ವಾಸಿಗಳು, ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು ಇವರುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿರುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೋರ್ಟುಗಳು ಇವೆಯೆಂದು ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ರ‍್ಯಾಂಡ್‌ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ ಹತ್ತಿರ ಅಪೀಲು ಹೋಗಬಹುದು. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರು ರ‍್ಯಾಂಡ್‌ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬಹುದು. ಆಮೇಲೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಪರೇಟ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ಹೋಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ.—ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶಿರಹಟ್ಟಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 3½ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೋರಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆ ಜಮೀನನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಚಾನ್ಸಿ ಇಲ್ಲ. ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ತಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ಜಮೀನನ್ನು ಗ್ರೋವೋರ್ಸ್ ಪುಡ್ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಈಗ ಬಡವರಿಗೆ 2.3 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಬೇಕು ಎಂದರೆ, ರೀ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಆಗಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರದ ಮಂಜೂರಾತಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಿಧಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಜರೂರಾಗಿ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ರ‍್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ 3 ರಾಸುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಗೋವಾಳ ಇರಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಕೊಡದೆ ರೀ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಡಿಸಿಷನ್ ಬಂತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥಾ ಕೇಸುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಫೈಲೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಯಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿ. ಡಿ. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 34,521 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾವತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಭದ್ರಾವತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಭದ್ರಾ ಚಾನರ್ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ವಿವರಗಳು ಈಗ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ರೇವಣಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರಿಜರ್ವ್ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ರಿಜರ್ವ್ ರ‍್ಯಾಂಡ್, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ರ‍್ಯಾಂಡ್, ಕೆರೆಮೆ ಅಂಗಗಳ ಇಂಥವುಗಳನ್ನು ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ.—ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 11,035 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಇದರ ವಿವರಗಳು ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಗೈರಾನ್ ರ‍್ಯಾಂಡ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದು ಬಹು ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ.—ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪಟೀಲ ಶ್ರಾಮಭೋಗರುಗಳು ಹರಿಜನರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀನನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅವರೇ ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ರೀತಿಯೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಹರಿಜನರೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹರಿಜನರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಅಂತಹ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ.—ಅನೇಕ ಜನರು ಸುಮಾರು 8-10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಉಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಟಿ.ಟಿ.ಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನನ್ನು ಉಳುತ್ತ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಏಕೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರು ಯಾರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುತ್ತಾ ಕೊಂಡು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳುತ್ತಾ ಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಇರುವ ಜಮೀನುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನನ್ನು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸ್ವಶಾನವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಂತಹ ಸ್ವಶಾನವನ್ನೂ ಕೂಡ ಉಳುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಶಾನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಏಕೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬೋನೊ ಮೀರ್ ನಿಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಗೊಬ್ಬರ ಎಂದು ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಶಾನದ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣು ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣಗಳನ್ನು ಹೂಳುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗ ನಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆನ್ ಆಫರ್‌ಸೈಡ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್‌ನನ್ನು ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಟಿ.ಟಿ. ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇದನ್ನು ಕನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ 2-3 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಉಳುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಟಿ.ಟಿ. ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಇದರಿಂದ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅರಡು ವಿಧಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ಫಾಯಿದೆ.—ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 84 ರಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಆದರಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲಾ ಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗದಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಉಳಲು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯಶಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅವರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗ ತಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಡೆಫ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರವರು ಸೈಪರ್ ಗ್ರಾಂಟುಗಳ ಮೂಲಕ ಜಮೀನನ್ನು ಪಡೆದು ಅದರಂತೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸರಕಾರವೇ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಅದರಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಕಾರ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಎರೋ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಅಮೃತ ಮಹರ್ ಕಾವಲು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಡಿಸಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೃತ ಮಹರ್ ಕಾವಲು ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದೂ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನೆ ದಿನ ನನ್ನ ಬಳಿ ಒಂದು ನಿಯೋಗದವರು ಎಗಟೆ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿ ಹತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ, ಇದ್ದರಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಅಮೃತ ಮಹರ್ ಕಾವಲಿನ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಬಂದಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ಜನರಿಗಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭೂಮಿ ಮೀಸಲಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿ ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಜನಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಜಮೀನನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಬಹುದೇ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡ.—ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ದೌರ್ಬಲ್ಯವೇ ಕಾರಣವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಹರಿಜನರಿಗೆ ಫೋರ್ಟ್ನಾಹ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗಾಗಿದೆ. ನಾವೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಸರಕಾರ ಕೆಲವು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಸರಕಾರ ಬಿಂಕಾ ಬಿಡಬೇಕೆಂಬ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಭೂಮಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತುವರಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಫೋರ್ಟ್ನಾಹ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ವಾಪಸು ಪಡೆದಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಇವೆ.

Sri J. P. SARWESH.—Will Government consider the desirability of abolishing grazing lands which are existing in each of the villages, because nothing is grown there, and granting the same to the landless tillers ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಇದು ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಊರಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನು ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ದನಗಳಿಗೆ ಎಂದು ಗೋಮಾಳದಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಇದರೂ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಗೋಮಾಳದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬರೀ ದನಗಳಿಗಾಗಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಹತ್ತು ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇದ್ದರೆ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ದನಗಳಿಗಾಗಿ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಗೋಮಾಳಗಳೇ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಗೋಮಾಳದಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ನಿಗದಿ ದನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಗೋಮಾಳಗಳವೆಯೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇರುವ ಜಮೀನಿಗೆ ಈಚಲು ವನ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಈಚಲು ಮರಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕಡೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಅಂಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನೂ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ತರಬಹುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಈಚಲು ಮರಗಳೇ ಇಲ್ಲವೇ ಇದರೂ ಇದು ಸೇರಿದವನ ಎಂದು ಹಿಂದೆಯೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಚಲು ಮರಗಳೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಭೂಮಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಮುಂದೆ ಈಚಲು ವನವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಚಲು ಮರಗಳಿಂದ ಹೆಂಡವೊಂದನ್ನೇ ತೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇತರ ಔಷಧಿಗಳಿಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಚಲು ಮರ ಎನ್ನುವುದು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ.—ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಪಚೇಲರುಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಗೈರಾನ್ ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿ ನಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ವಾಪಸು ಪಡೆಯಲು ಏಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಹಳ್ಳಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳೋ ಅಥವಾ ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಹೊಸಬರೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಜಮೀನು ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆಸೆ ಇರುವ ನಮ್ಮ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗಾಗಿ ಎಂದು ಭೂಮಿ ಕೊಡುವಾಗ ರಾಜಕೀಯ ಸಂತ್ರಸ್ತರಲ್ಲದವರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಇದಕ್ಕೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇದರಂತೆ ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜು ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಅದರಂತೆ ನೂರು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಎಂದು ಕಡೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಸರ್ವಿಸ್‌ಮೆನ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ 20 ಎಕರೆಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡರಾಗಿದೆ. ಅನಂತರ ಪೆಡ್ಸಲು ಕ್ಯಾಪ್ಪು ಹಾಗೂ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ನವರಿಗಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ)

ಶೇಕಡಾ 50 ರಷ್ಟು ಎಂದು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಕಿ ಇತರರಿಗಾಗಿ ಹತ್ತು ಎಕರೆ ಗಳಷ್ಟು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಇತರರು ಎಲ್ಲರೂ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಡಿಪುಸ್ತು ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡಿಸಿ; whoever gets lands under these grant rules at concessional price ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿ ಬೇಕು ಕೊಡುವಾಗ ಅವರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತಾರೆ, for fifteen years he cannot transfer the land to any body else 15 ವರ್ಷದ ಒಳಗಾಗಿ ಅಂದಾಸ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಡೀಲಿಂಗ್‌ನಿಂದ ಅಂಥವರು ಮಾರಿದರೆ, ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮಂತಹವರು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. Legally they cannot transfer such lands to anybody else.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿ. ಸಿ. ಭಾಗಿರಥಮ್ಮ.—ಕೆರೆ ಅಂಗಳವನ್ನು ಹಂಗಾಮಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಒಂದೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Sri P.F.D'MELLOW :—Will the Government be pleased to consider relaxing the rules and making liberal grant of lands to ex-servicemen and also liberalise the rules for holding these lands under the present rules ?

Sri M. V. KRISHNAPPA.—In fact there was not 20 per cent reservation for Ex-servicemen and those soldiers fighting in the borders. Only when the Indo-China trouble started, this Government considered it in the interest of the country's cause that we must immediately give more land and so, for this purpose, we reserved 20 per cent. I think it was 5 per cent in the beginning. We now raised it to 20 per cent.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ರೆವಿನ್ಯೂ ರ್ಯಾಂಡ್‌ನ್ನು ಫಾರ್‌ಸ್ಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ರೈತರು ಒಳಗೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಅಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಫಾರ್‌ಸ್ಟ್ ಇರಾಬೆಯವರು ಆ ಜಮೀನು ತಮಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂದು ಆ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಎವಿಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಡಿಸ್ಟೋನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳುವುದು ನಿಜ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್‌ಅಥರೈಸ್ಡ್ ಕಲ್ಟಿವೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದವರು ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅನ್‌ಅಥರೈಸ್ಡ್ ಆಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಜಮೀನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸ್ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೋಮಾಳವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪಾರ್ಸೆಲ್ ಇರಾಬೆಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದರ ಮೇರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಗಿಡ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅನ್‌ಅಥರೈಸ್ಡ್ ಆಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ ರೈತರು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿ. ಸಿ. ಭಾಗಿರಥಮ್ಮ.—ಒಂದೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆ ಸಂದರ್ಭ ಯಾವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳ ಅಂಗಳವನ್ನು ಉಳುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕೆರೆ ಅಂಗಳಗಳನ್ನು ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತು ಕಡೆಬೇಳೆ, ಕರಬೂಜ, ಕಲ್ಲಂಗಡಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಆ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಅಪಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥಕಡೆ ಬಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು ಇರಾಬೆಯವರು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಸೇಂದಿವನ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಗಿದೆ; ತಕರಾರು ತೀರ್ಪು ಕೊಡ ನಡೆದಿದೆ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಬಹಳ ಉದಾರವಾಗಿ, ಅಂತಹ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಜನರನ್ನಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

Sri P. F. D'MELLOW.—The Hon'ble Minister was pleased to say that as a result of conflict we had with China, the Government were pleased to raise the allotment from 5 to 20 per cent. Am I to think that it has become a permanent policy now?

Sri M. V. KRISHNAPPA.—That is going to be. It is for good. There is no chance of discouraging them, because soliders are going to get more encouragement and more support from the people hereafter.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮುನಿತನಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರು ಕೇಳಿದರೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಜಮೀನು ಯಾರು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರು ಜಮೀನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಬಡವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಉತ್ತರ ನೋಡಿದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಅರಬ್‌ನ ಜರ್ರೆಯಲ್ಲಿ 500 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು 5 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಗಿ ರೂಸ್‌ ಫಾರೋ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಡಿ. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ.—ಭದ್ರಾವತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ನಂಬರ್ 12 ಮಲ್ಲಗೇನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ 400 ಎಕರೆ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ವರ್ಷ ಆಗಿದೆ. ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಫಾರಸ್‌ ಇರಾಬೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ನೆಲೆವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ತಾವೂ ಇದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಎರಡು ಜನ ಸೇರಿ ತಕ್ಷಣ ಫೈಸಲ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ತಾವು ರಾಜಕೀಯ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಿ ಎಂದಿರಿ. ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವೈಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು 20-30 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು 4 ಸಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 4 ಸಾರಿ ಮಾರಿ ಫುನು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣೆ ಆಗುವುದರೊಳಗೆ ಫುನು 5ನೇ ಸಾರಿ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಒಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಜಮೀನು ಮಾರಿರುವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ? ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಜಮೀನು ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ತಿಪಟೂರಿನ ಎಕ್ಸೆಹಳ್ಳಿ ಅಮೃತಮಹಲ್ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ನೋಡೋಣ.

Water Permits for Temporary Irrigation under T. B. Project.

* Q.—268 Sri G. M. REVANASIDDIAH (Siruguppa) [on behalf of Sri T. G. SATYANARAYAN (Bellary)].

Will the Minister for Public Works be pleased to state.—

(a) whether it is a fact that with the introduction of the Mysore Irrigation Act, 1965 in Bellary District with effect from 1st January 1966, the ryots are to obtain water permits for temporary irrigation from the Superintending Engineer, T.P.C., Munirabad;